

WYDARZENIA

Maria Kozielska

Sprawozdanie z V Ogólnopolskiej Konferencji Studencko-Doktoranckiej „Rozpoznać przeszłość w teraźniejszości. Ochrona dziedzictwa w XXI wieku”

Kraków, 12-13 kwietnia 2019 roku

Report from the Fifth National Students & Doctors
Conference on „Recognize the past in the present.
Heritage Conservation in the 21st century”

Kraków, 12-13 April 2019

Akademickie Koło Studentów Ochrony Dóbr Kultury Uniwersytetu Jagiellońskiego (AKS ODK UJ) w Krakowie zorganizowało w dniach 12-13 kwietnia 2019 r. jubileuszową, V Ogólnopolską Konferencję Studencko-Doktorancką „Rozpoznać przeszłość w teraźniejszości”, której hasłem przewodnim w tym roku była „Ochrona dziedzictwa w XXI wieku”. Poprzednie edycje poruszały tematy: „Dziedzictwo wczoraj – dziś – jutro (2015), „Dziedzictwo XX i XXI w.” (2016), „Dziedzictwo w obliczu transformacji” (2017), „Granice dziedzictwa” (2018).

Interdyscyplinarne obrady odbyły się w reprezentacyjnej sali Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego (ISH UJ). Zgromadzonych w imieniu Dyrekcji Instytutu powitał prof. dr hab. Piotr Krasny z Katedry Ochrony Dóbr Kultury IHS UJ, a następnie głos zabrali dr Andrzej Siwek – opiekun koła naukowego AKS ODK UJ, wykładowca IHS UJ oraz kierownik oddziału terenowego Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Krakowie. W charakterze prelegentów udział wzięło 28 studentów i doktorantów z wielu polskich uczelni wyższych

(m.in. z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, Politechniki Warszawskiej, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu), natomiast moderatorami paneli zgodzili się zostać wykładowcy UJ oraz pracownicy instytucji kultury.

Podczas piątkowych obrad miały miejsce cztery panele o następującej tematyce: „Nowe wyzwania – cyfryzacja i publiczne udostępnianie” (moderator: dr Elżbieta Cyganik, Muzeum Narodowe w Krakowie), „Szanse i zagrożenia współczesnych adaptacji i modernizacji” (moderator: dr Kinga Blaschke, Wyższa Szkoła Europejska), „Dziedzictwo archeologiczne” (moderator: dr Piotr Kołodziejczyk, UJ), „Dziedzictwo niematerialne w XXI wieku” (moderator: prof. dr hab. Jan Świąch, UJ). Drugi dzień konferencji rozpoczął się od panelu pt. „Rola inwentaryzacji i dokumentacji”, który poprowadził dr Andrzej Siwek. Odbyły się również dwa kolejne panele, zatytułowane „Prawna ochrona zabytków w XXI wieku” (moderator: dr hab. Piotr Dobosz, prof. UJ) oraz „Nowe perspektywy w ochronie dziedzictwa” (dr Michał Kurzej, UJ).

Podsumowania wszystkich referatów dokonali obecni na ostatnim panelu prof. dr hab. Piotr Krasny oraz dr Andrzej Siwek. Podkreślili trudność dziedziny, ogrom pracy z zabytkami oraz istniejące wady systemu. Ochrona dziedzictwa jest niezwykle szeroką dziedziną. Profesjonaliści zajmujący się nią muszą korzystać nie tylko z narzędzi pracy historyka sztuki czy konserwatora, ale także z pomocy prawników, archeologów, etnologów, kulturoznawców, architektów, specjalistów zajmujących się nowymi technologiami (np. digitalizacją). Interdyscyplinarna praca jest konieczna dla właściwego planu ochrony. Dodatkowo należy uwzględnić odpowiednią strategię ekonomiczną, rozważyć udostępnianie zabytków dla zwiedzających, jednocześnie mając na uwadze zagrożenia wynikające z nadmiernego ruchu turystycznego i komercjalizacji dóbr kultury. Praca w sektorze dziedzictwa wiąże się też z ciągłym wyborem. W ramach określonego budżetu nie zawsze udaje się wykonać wszystkie konieczne badania, a obiektów wartych ochrony jest więcej niż środków na ich utrzymanie. Jednocześnie presja inwestorów i deweloperów wiąże się z ryzykiem zatracenia wartości historycznej i artystycznej zabytkowych budowli.

Obrady oficjalnie zakończyła prezes koła naukowego Weronika Poskrobko, która podziękowała za udział i zapowiedziała kolejną edycję w przyszłym roku.

Rangę konferencji podkreślił patronat znanych instytucji: Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki, Muzeum Narodowego w Krakowie czy Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie. Wsparcie medialne i sponsorskie zaoferował kwartalnik „Renowacje i Zabytki”, miesięcznik „Builder” i kwartalnik „RZUT”.

Spotkanie należy uznać za udane ze względu na wysoki poziom organizacyjny

i merytoryczny. Widoczną zaletą konferencji była jej interdyscyplinarność, umożliwiająca wymianę myśli między kadrą profesorską a studentami różnych jednostek. Efektami zauważalnymi co roku jest większe ugruntowanie ochrony dóbr kultury jako dziedziny naukowej, wzrost świadomości uczestników dotyczącej złożonych problemów tej ochrony czy nawiązanie nowych znajomości z osobami z innych ośrodków badawczych. Kolejna edycja konferencji odbędzie się wiosną 2020 r.